

USEFUL MISCELLANEOUS WORDS

good and evil, (wholesomeness and unwholesomeness)	kwahm dee, kwahm (f)chua	ความดี ความชั่ว
continuity	kwahm (l)dtøø-(f)nüang	ความต่อเนื่อง
to sit meditation	(f)nang (l)sa-mah-(h)ti	นั่งสมาธิ
to sit in any position	(f)nang (h)lak-(l)sa-(h)na- (l)üün-(f)dai	นั่งลักษณะอื่นได้
	(f)nang (f)tah-(l)üün-(f)dai	นั่งท่าอื่นได้
to sit cross legged	(f)nang (l)kat-(l)sa-(f)maht	นั่งขัดสมาธิ
polite sitting posture	(h)pap-(f)piap	พับเพียบ
to kneel, to sit on one's heels	(f)nang (h)kuk-(l)kao	นั่งคุกเข่า
to sit in a chair	(f)nang (f)gao-(f)ee	นั่งเก้าอี้
to do a retreat	(f)kao gam-(h)ma-(r)tahn	เข้ากรรมฐาน
to do a retreat in a room (implies not going out to go on alms round etc...)	(f)kao-(f)høøng-gam- (h)ma-(r)tahn	เข้าห้องกรรมฐาน
harmony	(r)sah-(h)mak-kee	สามัคคี
be harmonious	(f)hai-mee-(r)sah-(h)mak- kee	ให้มีความสามัคคี

wholesome	bun	บุญ
unwholesome	(l)bahp	บาป
the perfections	bah-(h)ra-mee	บารมี
to make merit to develop the 10 perfections	(f)sahng-bah-(h)ra-mee	สร้างบารมี
his merit has run-out	bah-(h)ra-mee-(l)mot-(h)laew	บารมีหมดแล้ว
to proclaim, to announce	(l)bpra-(l)gaht	ประกาศ
heedless	(l)bpra-(l)maht	ประมาท
monk's name	(r)chah-yah	ฉายา
layperson's name	(f)chüü-yohm	ชื่อโยม
nick name	(f)chüü-(f)lehn	ชื่อเล่น
to look after	doo-lae	ดูแล
chores, monastery duties	(l)git, (l)git-(l)ja-(h)wat	กิจ, กิจวัตร
to wipe	(h)chet	เช็ด
to mop	(r)too	ถู
to clean	tam-kwahm-(l)sa-(l)aht	ทำความสะอาด

to be afraid (of something)	glua grehng-glua	กลัว เกรงกลัว
restrained, composed	(r)sam-ruam	สำรวม
careful, alert	(h)ra-wang	ระวัง
suspicious	(h)ra-waeng	ระแวง
to be careful	(h)ra-(h)mat-(h)ra-wang	ระมัดระวัง
what a shame	(f)nah-(r)sia-dahy	น่าเสียดาย
worthy of compassion	(f)nah-(r)song-(r)sahn	น่าสงสาร
spread loving kindness	(l)pae-(f)meht-dtah	แผ่เมตตา
to do our duty	tam-(f)nah-(f)tee	ทำหน้าที่
to miss	(h)kit-(r)tüing	คิดถึง
to recollect	(h)ra-(h)lük-(r)tüing	ระลึกถึง
it depends	(h)laew-(l)dtae	แล้วแต่
content and of few wishes	(f)mak-(h)nøøy-(r)san- (l)doht	มักน้อยสันโดษ
	dtahm mee dtahm (f)dai	ตามมีตามได้
to control one's mind	tam jai	ทำใจ

never mind, be indifferent, let it go	(f)chang (l)tə	ช่างเถอะ
never mind what he does	(f)chang (r)kao (l)tə	ช่างเขาเถอะ
See the drawbacks. See the downside to it.	(r)hen-(f)toht	เห็นโทษ
See the danger in (_____).	(r)hen pai nai (_____)	เห็นภัยใน (_____)
mind / heart	(l)jit-jai	จิตใจ
peaceful mind	(l)jit-(l)sa-(l)ngop	จิตสงบ
bright, radiant	(l)jit-(l)sa-(l)wang	จิตสว่าง
brought to a stop	(l)jit-(h)ra-(h)ngap	จิตระงับ
to investigate, to contemplate	(h)pit-jah-(h)ra-nah	พิจารณา
to investigate the mind	(h)pit-jah-(h)ra-nah (l)jit-jai	พิจารณาจิตใจ
success	kwahm-(r)sam-(l)ret	ความสำเร็จ
failure	kwahm-(h)lom-(r)leho	ความล้มเหลว
not skilled	(f)mai-(l)ta-(l)nat	ไม่ถนัด
	(f)mai-cham-nahn	ไม่ชำนาญ
	(f)mai-(l)gehng	ไม่เก่ง

to stay somewhere	(h)pak	พัก
quiet freestyle solitary practice	(h)pak-(l)pøøn-pah-(h)wanah	พักผ่อนภาวนา
to rest, have time alone	(h)pak-(l)pøøn	พักผ่อน
to sleep (term for monks and novices, sounds better than (h)pak-pawn)	jam-(h)wat	จำวัด
to lay down to sleep (for non-monks)	nøøn-(l)lap	นอนหลับ
to sleep	(l)lap	หลับ
to sleep sitting-up	(f)nang-(l)lap	นั่งหลับ
to feel sleepy / drowsy	(f)nguang-nøøn	ง่วงนอน
to nod-off	(l)sap-(l)bpa-(l)ngok	สัปหงก
to take a nap	(f)ngeep-(l)lap	งีบหลับ
to change posture	(l)bplian-(l)i-(h)ri-yah-(l)bot	เปลี่ยนอิริยาบถ
to take a shower	(l)ahp-(h)nam	อาบน้ำ
(for monks)	(r)song-(h)nam	สงฆ์น้ำ
to wash (clothes)	(h)sak	ซัก
to wash (32 parts of the body and bowl)	(h)lahng	ล้าง

to purify	cham-(h)ra	ชำระ
one who is pure	(f)poo-bøø-(h)ri-(l)sut	ผู้บริสุทธิ์
to reveal	(l)bpæt-(r)pehy	เปิดเผย
to conceal	(l)bpit-bang	ปิดบัง
to do intentionally	tam-(f)duay-jeh-(l)dta-nah	ทำด้วยเจตนา
without intention	(f)mai-mee-jeh-(l)dta-nah	ไม่มีเจตนา
hope fulfilled	kwahm-(r)som-(r>wang	ความสมหวัง
disappointment	kwahm-(l)pit-(r>wang	ความผิดหวัง
despair	kwahm-(f)sin-(r>wang	ความสิ้นหวัง
happiness	kwahm-(l)suk	ความสุข
suffering	kwahm-(h)tuk	ความทุกข์
to be free from suffering	(h)pon-(h)tuk	พ้นทุกข์
to put forth effort	tam-kwahm-pian	ทำความเพียร
loathesome (asubha)	(l)bpā-(h)dti-goon	ปฏิกุล
stubborn	(f)düü	ดื้อ
greed	kwahm-(f)lohp	ความโลภ

hatred	kwahm-(l)groht	ความโกรธ
delusion	kwahm-(r)long	ความหลง
to be deluded by	(r)long	หลง
defilements	(l)gi-(l)leht	กิเลส
to put down	wahng	วาง
to let go	(l)bplooy-wahng	ปล่อยวาง
to empty	(f)wahng	ว่าง
make the mind empty	(f)hai-(l)jit-(f)wahng	ให้จิตว่าง
to run	(f)wing	วิ่ง
the mind runs	(l)jit-(f)wing	จิตวิ่ง
awful, terrible	(f)yae	แย
to recover from illness, disappear, or to be lost	(r)hahy	หาย
feeling a bit better	(f)køoy-yang-(f)chua	ค่อยยังชั่ว
no self	(f)mai-mee-dtua-dton	ไม่มีตัวตน
no owner	(f)mai-mee-(f)jao-(r)køong	ไม่มีเจ้าของ
symptom, state, expression	ah-gahn	อาการ

state of mind	ah-gahn-(l)jit	อาการของจิต
	(l)sa-pah-(h)wa-(l)jit	สภาวะจิต
refined	(h)la-(l)iat	ละเอียด
to have wisdom	mee-bpan-yah	มีปัญญา
weak in wisdom	bpan-yah-(h)nøøy	ปัญญาอ่อน
coarse	(l)yahp	หยาบ
dark	(f)müüt	มืด
silent, quiet	(f)ngiap	เงียบ
stupefied, at a loss	ngong	งง
emotion	ah-rom	อารมณ์
lonely	(r)ngao	เหงา
smile	(h)yim	ยิ้ม
laugh	(r)hua-(h)rø	หัวเราะ
cry	(h)røøng-(f)hai	ร้องไห้
lazy	(f)kee-(l)giat	ขี้เกียจ
diligent	(l)ka-(r)yan	ขยัน

diligence, perseverance, unremitting effort	kwahm-(f)pahk-pian	ความพากเพียร
	kwahm-pian	ความเพียร
to want, to desire	(l)yahk	อยาก
difficult	(f)yahk	ยาก
to arrive at	(r)tüing	ถึง
to arrive at the goal	(r)tüing-(l)jut-(f)mung- (r)mahy	ถึงจุดหมาย
to attain	ban-(h)lu	บรรลุ
to return	(l)glap	กลับ
past	(l)a-(l)deet	อดีต
future	(l)a-nah-(h)kot	อนาคต
present	(l)bpat-(l)ju-ban	ปัจจุบัน
amazing	(f)rüang-(l)at-(l)sa-jan	เรื่องอัศจรรย์
profound	(h)lük-(h)süing	ลึกซึ้ง
position (e.g. of abbot)	dtam-(l)nehng	ตำแหน่ง
news, information	(l)kahw-(r)sahn	ข่าวสาร

uncooked rice	(f)kahw-(r)sahn	ข้าวสาร
mushroom	(l)het	เห็ด
to collect mushrooms	(l)gep (l)het	เก็บเห็ด
realm	(h)pop	ภพ
heaven	(l)sa-(r)wan	สวรรค์
hell	(h)na-(h)rok	นรก
hell beings	(l)sat-(h)na-(h)rok	สัตว์นรก
ghost	(r)pee	ผี
hungry ghost, preta	(l)bpreht	เปรต
animal	(l)sat	สัตว์
human	(h)ma-(h)nut	มนุษย์
serpent-like water diety, Pali- <i>naga</i>	(f)nahk	นาค
celestial deity or spirit	teh-(h)wa-dah	เทวดา
a shining one; god; diety; devine being	(f)tehp	เทพ
gods	(h)pra-(f)jao-(h)tang- (r)lahy	พระเจ้าทั้งหลาย

ANIMALS

a big snake	ngoo (l)yai	งูใหญ่
iguana	ee-gua-(f)nah	อีกัวน่า
chameleon	(f)ging-(l)gah	กิ้งก่า
monitor lizard	(l)dta-(l)guat	ตะกวด
centipede	(l)dta-(l)kahp	ตะขาบ
snake	ngoo	งู
cobra	ngoo-(l)hao	งูเห่า
python	ngoo-(r)lüam	งูเห่ลิ้ม
wolf snake or house snake	ngoo-(f)bpløøng-(r)lüang	งูปล้องเหลือง
Looks similar to the banded krait but not poisonous. We usually call it a kuti snake.		
green snake	ngoo (r)kiaw	งูเขียว
banded krait	ngoo-(r)sahm-(l)liam	งูสามเหลี่ยม
king cobra	ngoo-jong-ahng	งูจงอาง
monkey	ling	ลิง

tiger	(r)süa	เสือ
elephant	(h)chahng	ช้าง
boar/wild pig	(r)moo-(l)bpah	หมูป่า
bear	(r)mee	หมี
turtle	(l)dtao	เต่า
frog	(l)gop	กบ
small type of frog	(l)kiat	เขียด
squirrel	(l)gra-(f)røøk	กระรอก
a strange layperson in the monk's section	yohm (l)bplaek (f)nah nai (l)keht (r)song.	โยมแปลกหน้าในเขตสงฆ์
water creatures	(f)look-(h)nam	ลูกน้ำ
big black biting ants	(h)mot (h)lin	มดลิ้น
ants	(h)mot	มด
red ants	(h)mot-daeng	มดแดง
small black ants	(h)mot-dam-(h)nøøy	มดดำน้อย
termites	(l)bpluak	ปลวก
black termites	(l)bpluak-dam	ปลวกดำ

white termites	(l)bp ^h luak-(r)ka ^h w	ปลวกขาว
mouse	(r)noo	หนู
rat	(r)noo-nah	หนูนา
scorpion	(h)ma-laeng-(l)bp ^h øøŋ	แมลงป่อง
spider	(h)ma-laeng-mum	แมลงมุม
big hairy spider	(h)ma-laeng-mum-(r)kon	แมลงมุมขน
geko	(h)dtuk-gae	ตุ๊กแก
small lizards	(f)jing-(l)jok	จิ้งจก
cockroach	(h)ma-laeng-(l)saap	แมลงสาบ
winged type of termite	(h)ma-laeng-(f)mao	แมลงเม่า
mosquito	yung	ยุง
small fly (like a nat)	(h)ma-laeng-(l)wee	แมลงหวี่
bee	(f)püŋ	ผึ้ง
fly	(h)ma-laeng-wan	แมลงวัน
hornet	(l)dtøø	ต่อ
grasshopper	(h)dtak-(l)ga-dtaen	ตั๊กแตน

leech	(f)tahk	தாக
tick	(l)hep	হীপ
bat	(h)kahng-kahw	কাংকাব